

ABSTRAKT

Cílem studie bylo zhodnotit efektivitu tréninku Feuersteinova instrumentálního obohacování (FIE) u respondentů s Parkinsonovou nemocí (PN) ve srovnání s jiným typem kognitivního tréninku. Specifickým záměrem studie bylo ověřit, zda existují rozdíly v efektivitě mezi FIE a tréninkem jednotlivých kognitivních domén na kognitivní funkce u respondentů s PN. Do studie byli zařazeni pacienti s PN, kteří absolvovali před začátkem tréninku vyšetření neuropsychologickou baterií pro zjištění úrovně kognitivních funkcí. Na základě demografických charakteristik a celkového skóru v Mattis Dementia Rating Scale-II (DRS-II) byli respondenti ($n = 24$) náhodně rozděleni do dvou výzkumných skupin. Experimentální skupina (EXP) trénovala metodou FIE v rozsahu tří měsíců jednou týdně, po dobu 60 min. Kontrolní skupině (CON) byl indikován trénink jednotlivých kognitivních domén. Po absolvování kognitivního tréninku byli respondenti opět vyšetřeni za účelem zjištění změn úrovně jednotlivých kognitivních funkcí.

Na základě vyšetření byly zjištěny signifikantní rozdíly v první a druhé fázi testování u respondentů EXP ($n = 12$) v míře aktuální úzkosti ($p = 0,024$), paměti na nonverbální materiál ($p = 0,002$), pozornosti, pracovní paměti, psychomotorickém tempu ($p = 0,001$) a ve vizuospaciálních funkcích ($p = 0,01$). V CON byly nalezeny signifikantní rozdíly mezi první a druhou fází testování v paměti na verbální materiál ($p = 0,029$), paměti na nonverbální materiál ($p = 0,028$) a ve změně nastavení ($p = 0,05$). Významné rozdíly mezi EXP a CON v první fázi testování byly nalezeny v míře aktuální úzkosti ($p = 0,003$) a ve druhé fázi testování v doméně pozornosti, pracovní paměti a psychomotorickém tempu ($p = 0,05$). Výsledky studie prokázaly efektivitu tréninku FIE na domény paměť na nonverbální materiál, pozornost, pracovní paměť, psychomotorické tempo, vizuospaciální funkce a míru aktuální úzkosti. Trénink jednotlivých kognitivních domén byl prokazatelně efektivní v paměti na verbální materiál, paměti na nonverbální materiál a ve změně nastavení. Výsledky studie ukazují, že trénink FIE není efektivní pro remediaci celého spektra kognitivních domén, ale i přesto představuje vhodnou alternativu pro trénink pacientů s PN.

Klíčová slova: kognitivní rehabilitace, trénink exekutivních funkcí, Feuersteinovo instrumentální obohacování, kognitivní funkce, exekutivní funkce, Parkinsonova nemoc